ŠVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

No. 110. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JUNE 14, 1989 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СЕРЕДА, 14-го ЧЕРВНЯ 1989 Ч. 110. РІК XCVI.

В ТОРОНТО ВІДСЛОНИЛИ ПАМ'ЯТНИК КНЯЗЕВІ ВОЛОДИМИРОВІ ВЕЛИКОМУ

Англомовна канадська газета „Торонто Стар" з 29-го травня ц.р. помістила велике фото з акту відслонення й посвячення пам'ятника Христителеві Руси-України, великому київському князеві св. Володимирові. Під фото підпис: „Вшанували Українського Святого". Заступник губернатора Линколн Александер і Ярослава Шафранюк з Українсько-Канадської Мистецької Фундації доконують акту відслонення статуї при Спадайна авеню в Торонто. Виконавцем статуї, яку уфундувало подружжя Шафранюків, є скульптор Ліо Мол (Лев Молодожанин).

ЗАГОВОРИЛИ ПРО ЩЕ ОДНУ МОГИЛУ

Київ. — Як уже повідомлялося („Свобода" ч. 101 з 1-го червня), у сибірському місті Колпашево Томської области, на території колишнього окружного відділу НКВД, десять років тому ріка Об вимила масове поховання жертв репресій 1930-40-их років. 13-го травня ц.р. там відбувся жалобний мітинг, організований групою сприяння в питаннях реабілітації.

У вівторок, 23-го травня, в Будинку творчих організацій відбулася зустріч представників управління КҐБ Томської области, серед яких були начальник слідчого відділу Ю. Бичков, Б. Єльц, О. Машков, Ю. Петрухін, обласний прокурор І. Крутой і члени Ради томського товариства „Меморіял".

Виступив там і колишній працівник слідчого відділу КҐБ Томської области А.І. Спраговський, що брав участь у комісії реґабілітації 1955-60-их років, а потім звільнений „за скороченням штату" з попередньою суворою доганою за „наклеп на керівників КҐБ і очорнювання старих чекістських кадрів".

Тоді Спраговський працював старшим слідчим і тепер розповів про те, свідком чого був сам. Він твердить, що вимивання трупів із Колпашевських поховань почалося в 1960 році. Працівники архівного відділення КҐБ фальсифікували довідки про смерть репресованих, не бажаючи вказувати на розстріл як причину смерти. Згідно зі словами Спраговського, колишній начальник КҐБ Прищепа у 1960 році визнав факти привласнення цінних речей, вилучених у репресованих. Щоб отримати документальні свідчення, Спраговський радить ознайомитися із засекреченою справою розстріляного в 1940 році начальника міського відділу НКВД І.В. Овчіннікова.

Присутні в залі працівники КҐБ повідомили, що доступ до архівів може бути дозволено тільки після прийняття урядом спеціяльного закону.

Обговорювалось також питання про перегляд справи Анатолія Чернишова, засудженого за політичною статтею в Томську 1982 року. КҐБ стверджує, що у справі Чернишова не було ніяких порушень закону з боку працівників КҐБ і що його засуджено за незаконну торгівлю та збереження зброї.

СССР не витримує конкуренції на світовому ринку

Бонн, Західня Німеччина. — У зв'язку з чотириденною поїздкою Міхаїла Горбачова по Західній Німеччині, населення цієї країни полонив оптимізм. Чималий вплив на такий настрій мали ініціятиви Кремля з приводу редукції зброї. Однак західньо-німецькі промисловці висловлюються більш скептично. Коли мова заходить про розвиток економічних відносин між Москвою і Бонном, вони не схильні робити оптимістичні прогнози.

Наприклад, генеральний секретар західньо-німецького Торгового комітету „Схід-Захід" Карль Герман Фінк так висловився з цього приводу: „Зробити треба ще дуже багато". Загальний політичний клімат в СССР покращав, але їм треба ще багато чому навчитися. Тільки після цього відкриється великий потенціял для західнього бизнесу в СССР".

Минулого року консорціюм дев'ятьох банків Західньої Німеччини позичив Совєтському Союзові три біл. марок (1.53 біл. дол.) для фінансування майбутніх спільних совєтсько-західньо-німецьких економічних проєктів. Однак до цих пір Москва використала лише незначну суму цих фінансів. „Вони майже не торкаються цих грошей", — заявив відповідальний працівник франкфуртського „Комерцбанку" Петер Піч.

Москва всіма засобами аґітує країни Заходу організувати спільні підприємства на території СССР. На сьогодні вже існує 50 таких підприємств, однак працюють вони дуже повільно. Керівники західньо-німецьких підприємств дуже стурбовані поганою якістю совєтської сировини та неефективним керівництвом.

„Найнеприємніше для них (совєтів) це дотримуватись стандартів якости. Для них це справжні муки", — сказав К. Фінк.

Заступник голови Ради міністрів СССР Іван Сілаєв, який очолює совєтсько-німецьку комісію економічної і технічної співпраці, на початку цього місяця опублікував свою статтю у газеті „Вельт", де писав: „Москва намагається розвивати економічні відносини з Західньою Німеччиною. Однак викликає стурбованість той факт, що вже підписано чимало заяв про початок співпраці, а практично справи просуваються дуже повільно".

Не зважаючи на такі незначні поступи, західньо-німецькі підприємці бачать СССР як величезний ринок збуту.

М. ҐОРБАЧОВ ВІДВІДАВ ЗАХІДНЮ НІМЕЧЧИНУ

Бонн, Західня Німеччина. — У понеділок, 12-го червня, сюди прибув совєтський генсек Міхаїл Ґорбачов з дружиною. Практично зразу ж він почав переговори з керівниками уряду Західньої Німеччини. У центрі переговорів — пропозиції Північно-Атлантичного Оборонного Союзу в ділянці роззброєння.

Спочатку Ґорбачов зустрівся з президентом Західньої Німеччини Ріхардом фон Вайцзеккером, потім — з канцлером Гельмутом Колем.

Після зустрічі президента і генерального секретаря ЦК пресовий секретар Вайцзеккера Фрідберт Пфлюґер сказав журналістам, що годинна розмова була присвячена головним чином пропозиціям НАТО. Як відомо, у кінці минулого місяця країни НАТО погодилися з пропозиціями президента ЗСА Джорджа Буша про зменшення звичайних видів озброєння в Европі. Дж. Буш запропонував зрівняти кількість військ НАТО і Варшавського Пакту, а також збалянсувати кількість танків, артилерійських систем і бронетранспортерів. Рівність сил у звичайних видах озброєння НАТО вважається необхідною умовою для початку американсько-совєтських переговорів про знищення тактичної нуклеарної зброї.

Після зустрічі з президентом Західньої Німеччини Ґорбачов розмовляв понад годину з канцлером. Пресовий секретар канцлера Манфред Облєндер повідомив журналістів, що Коль і Ґорбачов говорили про роззброєння.

Переговори генсека з президентом і канцлером відбувалися у заміській резиденції Гаммершмідт. Прибувши туди, Ґорбачов був оточений армією телевізійних репортерів і журналістів. Він скористав увагою преси, щоб заявити про свої „теплі почуття до народу Західньої Німеччини" і побажати „дальшого розвитку культурних і економічних відносин".

Візита Ґорбачова у Західню Німеччину тривала три дні.

У той же день, коли Ґорбачов прибув у Бонн, у Люксембурзі міністри закордонних справ країн Европейської економічної спільноти вирішили якомога швидше почати переговори зі Совєтським Союзом про поширення торговельних і культурних зв'язків.

Відбудуться XVII Спортові Ігрища Молоді

Еленвілл, Н.Й. (М. Б-й). — Тут в суботу і неділю, 29-го і 30-го липня ц.р., на оселі СУМ відбудуться XVII Українські Спортові Ігрища Молоді, що їх влаштовує Українська Спортова Централя Америки і Канади-Делеґатура Схід (УСЦАК-С).

Ігрища включатимуть деякі роди легкої атлетики, плавацькі першенства, змагання копаного м'яча, турнір відбиванки і тенісові змагання. В ігрищах беруть участь змагуни — юнаки і юначки — лише до 18-го року життя, яких їхні організації молоді або спортові товариства є членами УСЦАК-Схід.

Усі змагуни можуть зголошуватися через свої організації, або спортові товариства. Організації молоді і спортові товариства відтак зголосять своїх змагунів на адресу: USCAK-EAST, P.O. Box, Horsham, Pa.19044 до 14-го липня 1989 року.

В справі додаткових інформацій можна писати на вище згадану адресу, або телефонувати на число: (914) 647-7230.

Управа УСЦАК-Схід закликає всі організації молоді і спортові товариства до численної участи в цьогорічних XVII Українських Спортових Ігрищах Молоді.

ЗБОРИ УДІЛОВЦІВ УНДОМУ

Ню Йорк. — Дирекція інкорпорації Українського Народного Дому повідомляє, що звичайні загальні збори уділовців відбудуться в п'ятницю, 16-го червня ц.р., о год. 6:30 вечора в приміщенні Українського Народного Дому, 140-142 Друга авеню.

Вшанують поляглих вояків

Ґлен Спей, Н.Й. — Українські, українсько-американські ветерани та все українське громадянство вшанує пам'ять вояків — українців, які віддали життя за волю батьківщини. Могили вояків-українців є розкинуті по всьому світі і всіх поляглих згадується традиційно в День Зелених Свят біля Могили-Пам'ятника в Ґлен Спей, Н.Й., на Оселі Українського Братського Союзу „Верховина".

Цього року, в якому припадає 50-ліття боїв за Карпатську Україну, 45-ліття висадки альянтів та 45-ліття боїв під Бродами, відзначення відбудуться в неділю, 18-го червня ц.р. По Богослужбах в церквах, які зачнуться о год. 10-ій ранку, відслужиться Соборна Панахида біля Могили - Пам'ятника, а молодь і комбатанти зложать вінки на могилі.

На спільному комбатантському полуденку голова Головної Управи Братства кол. Вояків 1-ої УД УНА д-р М. Малецький виголосить доповідь та започаткує відзначення 45-ої річниці боїв під Бродами.

І. Драч візьме участь у фестивалі читання

Торонто. — Директор Міжнародного фестивалю авторів Ґреґ Ґетенбі звернувся через Спілку Письменників України до поета Івана Драча з запрошенням для нього взяти участь цієї осені в літературнім читанні. І. Драч прислав свою згоду.

Цей однотижневий фестиваль, відбувається тут кожного року в жовтні. В ньому щорічно беруть участь біля 50 найвизначніших письменників цілого світу. Між ними був ряд і нагороджених Нобелівською премією, такі, як Мільош, Бродський і Беллов.

Міжнародний фестиваль авторів у Торонто в літературних колах уважають найбільшим і найважливішим цього рода читанням у світі.

ВЕЛИКОДНЯ ПЕРЕДАЧА „ГОЛОСУ АМЕРИКИ"

Вашінгтон. — В рамках своєї великодньої радіоавдиції „Голос Америки" передав в Україну, між іншими, уривки з вірша для дітей Романа Завадовича „Тиждень під Великдень" і оповідання Володимира Барагури про великодній ранок на цвинтарі коло історичної „Гірної" церкви в Яворові, де під звуки воскресних дзвонів молодь виводила гагілки, хороводи та співала „риндзівки".

В Мадярщині вшанують І. Надя

Будапешт, Мадярщина. — Комуністична партія Мадярщини погодилась на всенародні поминки колишнього прем'єр-міністра Мадярщини Імре Надя, якого засуджено на кару смерти через повішення, а засуд виконано 16-го червня 1958 року за те, що він очолив мадярське повстання в 1956 році, що його брутально здавили совєтські війська і танки.

Прем'єр І. Надь та його чотирьох співробітників, страчених разом з ним, поховано в непозначених гробах, а жінкам і дітям ніколи не сказано навіть в якому місці. З уваги на постійні публічні вимоги до уряду щоби заподіяну кривду направити, власті вже раніше наказали відкопати тлінні останки І. Надя та його товаришів і дозволили родинам похоронити де хто бажав з відповідними пам'ятниками на могилах.

Одначе на постійне домагання одного чоловіка, Мікльоша Васарґелі, єдиного, що залишився живим з процесу І. Надя в Мадярщині, бо його засуджено на п'ять років ув'язнення та звільнено у 1960 році, уряд погодився на публічні похорони І. Надя. І як стверджують закордонні політичні коментатори та дипломати, тільки виключно завдяки його турботам у п'ятницю, 16-го червня ц.р. відбудуться величаві, хоча й не офіційні святкування на центральній площі Будапешту, довкруги п'яти домовин на шостої символічної для всіх інших, які були страчені тоді за свою участь в повстанні. Церковні дзвони будуть дзвонити по цілій країні, праця і рух припиняться, спеціяльні літаки, поїзди і автобуси будуть до послуг учасників цих всенародних похоронних поминок, а крайова телевізія буде передавати ці святкування безпосередньо по цілій країні.

У СВІТІ

ШЕСТЕРО ГРОМАДЯН ЗАХІДНІХ країн, які перебувають як закладники в Ливані в тому числі п'ять американців і один англієць, переведені в Іран „для забезпечення їх безпеки". Ця інформація появилася в англійській газеті „Обсервер", яка не наводить прізвищ американців. Відносно підданого Великобританії, повідомляється, що мова йде про телевізійного журналіста Джана МекКарті. Переведення закладників в Іран було викликане, як вказує газета, різким посиленням збройної боротьби між ворогуючими групами в Ливані.

ПОЛЬСЬКИЙ ЛІДЕР генерал Войцєх Ярузельський, який перебував в Лондоні з офіційною візитою, відвідав могилу національного героя Польщі генерала Владислава Сікорського на Нюаркському цвинтарі 125 миль на північ від британської столиці. Під обурливі вигуки кількох сотень польських еміґрантів, що зібралися на цвинтарі, В. Ярузельський поклав вінок до гробниці колишнього польського прем'єр-міністра, який очолював уряд в екзилі після передвоєнного поділу Польщі між Німеччиною і СССР. „Ярузельський, кого ви хочете обманути?" і „Вимагаємо повної демократії!" — з такими гаслами прийшли на Нюаркський цвинтар польські еміґранти-антикомуністи. „Це святотатство! — сказав про візиту Ярузельського президент Федерації поляків у Великобританії Артур Ринкевіч. — Він один з тих, хто послав танки проти власного народу .Він вірний слуга своїх совєтських господарів".

ЯК ПОВІДОМИВ ПРЕДСТАВНИК шпиталя „Сальдівар" у Сан Сальвадорі, у п'ятницю, 9-го червня, там від вогнестрільних ран помер міністер нового консервативного уряду, начальник президентської канцелярії Хозе Родріґес. Невідомі особи відкрили вогонь в авто Родріґеса в центрі столиці. Ніхто не сумнівається, що замах — справа рук партизанів-марксистів з Фронту національного звільнення. Минулої суботи заколотники відкинули пропозицію президента Альфредо Крістіяні почати мирні переговори.

ПРЕДСТАВНИК ЗАХІДНЬОНІМЕЦЬКОЇ амбасади у Москві повідомив, що уряд його країни має мапу, зроблену у 1939 році. На мапі, яка додається до секретного протоколу договору про ненапад між Німеччиною і СССР, чітко позначені кордони, що відповідають поділові сфер впливу у Східній Европі. Мапа підписана особисто Сталіном. За словами німецького дипломата, мапа була показана членам совєтської делеґації, яка відвідала Західню Німеччину в кінці минулого року, а її копії відправлені в ЦК КПСС.

МИНУЛОЇ П'ЯТНИЦІ, ВПЕРШЕ за три з половиною тижні, Китай і весь світ могли переконатися, що 84-річний ініціятор китайської „перебудови" Ден Сяопінґ живий і здоровий. Як твердили чутки, Ден помер від пієтряка. У п'ятницю Ден, прем'єр Китаю Лі Пен та інші китайські керівники, що відносяться до „консерваторів", появилися на екранах телевізорів у записаному на плівку репортажі про прийняття на честь старшин, які командували армійськими частинами, що влаштували криваву бойню у центрі Пекіну. „Ви, — сказав Ден, звертаючися до старшин, — ризикували життям. Але ви ні на мить не забували про народ, не забували про партію, не забували про інтереси країни". За словами Дена, „армія допомогла відстояти соціялізм у боротьбі з контрреволюціонерами, які хотіли перетворити Китай зі соціялістичного у капіталістичний. Телевізія показала, як Ден Сяопін потискав руки старшинам, а потім він разом з Лі Пеном і ще трьома верховними „консерватистами" зфотографувалися з групою старшин. В той же день телевізія показала репортажі про „громадянську війну", накручені недавно у Пекіні та інших китайських містах.

В. Луців вестиме програмою концерту в Ню Йорку

Ню Йорк. — Тут недавно перебував відомий тенор і бандурист Володимир Луців з Англії щоби спільно з управою Українського Народного Союзу та управою українського хору „Думка" обговорити справу святкування ювілеїв 95-ліття Українського Народного Союзу та 40-ліття хору „Думка", які відбудуться в неділю, 17-го вересня ц.р. у престижевій залі Ейвері Фішер Голл Лінкольн Центру у формі великого концерту.

У двох спільних засіданнях, в яких участь брали головний предсідник УНС д-р Іван Флис, головний касир Уляна Дячук, головний секретар Володимир Сохан, дириґент хору „Думка" Семен Комірний, голова хору „Думка" Ігор Раковський, заступник голови хору Оля Гаєцька та голова комісії видання пропам'ятної книжки хору Михайло Бурчак.

На засіданні вирішено ряд справ зв'язаних з ювілейними святкуваннями, включно з програмою, виконавцями та „коктейлом" по концерті. Програмою буде проводити маестро Луців.

У Головній Канцелярії УНС (сидять зліва): О. Гаєцька, д-р І.Флис, У. Дячук; (стоять, зліва): В. Сохан, І. Раковський, В. Луців, С. Комірний і М. Бурчак.

Як відомо, В. Луців є організатором численних міжнародних мистецьких турне, в цьому двох европейських турне хору „Думка", а в минулому році був відповідальним за перебіг двох величавих концертів з нагоди 1000-ліття Хрищення України в Лондоні й у Римі та був допоміжним у святкуваннях в Ченстохові. Слід згадати, що тепер він виступає як гість-артист з ансамблем „Мазепа" в Англії, який буде мати свій черговий концерт 2-го липня ц.р. у престижевій залі Лондону Квін Елізабет, а 8-го липня у Педрі Колізеум у місті Істбирн. Своїм довголітнім досвідом В. Луців у великій мірі причиняється до оформлення програми ювілейного концерту в Ню Йорку.

ПЛАСТОВА ЗАБАВА

Кергонксон, Н. Й. — Місцева Пластова Станиця в Кергонксоні, Н.Й., влаштовує весняну забаву в залі „Веселки" на Союзівці в суботу, 24-го червня ц.р. о год. 8-ій вечора. До танків приграватиме оркестра Н. Гірняка. Смачний буфет у заряді пластунок-сеніорок. Запрошується молодь і громадянство до участи. Дохід на пластові табори.

ФЕСТИВАЛЬ В НЮ ДЖЕРЗІ

Голмдел, Н.Дж. — Для відмічення свого 15-ти літнього ювілею Український Фестиваль ЗСА влаштовує тут в Мистецькому центрі стейту Ню Джерзі святкування з участю таких мистецьких сил: українського танцювального ансамблю „Громовиця", танцювального ансамблю школи балету і українських народних танків Роми Прийми-Богачевської „Шостокрилі", симфонія на цимбалах і Роман Рітачка, дует Дарко і Славко та естрадний співак Зіновій Маринець. Програмою фестивалю на зміну провадитимуть Богдана Башук і Роман Британ. Замовляти квитки можна, телефонуючи до Мистецького центру (201) 888-5006 Тікетрон (201) 399-4444, (212) 399-4444, (201) 480-4200 і (212) 947-5850.

В АМЕРИЦІ

МОЛОДИЙ 17-ТИ ЛІТНІЙ американець китайського роду Майкл Ченґ таки вписався золотими буквами в історії тенісового спорту, коли він в неділю, 11-го червня ц.р. в Парижі на відкритих французьких тенісових змаганнях став переможцем. Він переміг шведа Стефана Едберга в п'ятьох сетах: 6-1, 3-6, 4-6, 6-4 і 6-2. Він є першим наймолодшим чемпіном в історії тих змагань, як і першим американським переможцем від 1955 року. Юний першун дякуючи всім за бездоганно переведені змагання на закінчення сказав: „Нехай Господь благословить кожного з вас, а людей в Китаю зокрема".

У САН ФРАНСІСКО ДВОХ чиновників з посольства Китайської Народної Республіки звернулися до американських урядових властей з проханням дати їм політичний притулок. 26-літній Жанґ Ліман і 25-літній Жоу Ліман подали своє рішення до публічного відома на протестаційно-поминальному вічі в честь вбитих земляків, що відбувалося в неділю, 11-го червня ц.р., перед будинком Міської управи. Їхнє рішення присутні сприйняли ентузіястичними оплесками і вигуками, одначе вони самі заявили, що „за себе особисто ми не боїмося, але побоюємося, що наш вчинок може принести переслідування та неприємні наслідки для наших рідних в Китаї".

У ПОНЕДІЛОК, 12-го червня ц.р. президент ЗСА Джордж Буш закінчив 65 років життя, а з тим вступив у ряди 31-мільйонової армії старших віком громадян Америки. Мабуть з уваги на те, що він став президентом по найстаршому президентові ЗСА — Роналдові Реґенові було 77 років коли покинув Білий Дім, — то ніхто не присвячує великої уваги тому фактові, що теперішній президент ЗСА дійшов до офіційного віку „старшого громадянина". Сам ювілят також не мав спеціяльних плянів для відзначення цієї річниці, а радше включив це в щоденну рутину.

УРЯД ЗСА ВНІС „гострий і сильний" протест в справі пропозиції Европейської спільноти обмежити висвітлювання американських телевізійних програм в країнах Европи. Карля Гіллс, представник торгівлі від американського Уряду, заявила перед комісією засобів і способів в Палаті Репрезентантів, що плян Европейської спільноти зарезервувати більшість найкращого часу для програм виключно европейського походження виглядає радше „на цензурування телевізійних програм американської продукції", а це не є „допускаємим".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc at 30 Montgomery Street Jersey City N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашингтоні (202) 347-UNAW (202) 347-8631 (факс)
Subscription 1 year — $40.00 6 months — $22.00 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00 Change of address — $1.00 Make check or money order payable to Svoboda
Postmaster: Send address changes to:
Svoboda 30 Montgomery Street Jersey City N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
Second Class Postage paid at Jersey City N.J.
P.O. Box 346 Jersey City N.J. 07303

Поразка Компартії у виборах в Польщі

Проголошені офіційно висліди минулотижневих виборів у Польщі, перших після Другої світової війни, перейшли вичікування найбільших оптимістів. Широке звідомлення у ,,Ню Йорк Таймсі" називає багато різних прізвищ. Вони здебільшого українському читачеві невідомі і для суті справи маловажні. Важливим і сутнім є факт, що польські виборці скористали з права, яке давало їм узгіднена урядом генерала Войцеха Ярузельського та головою ,,Солідарности" Лєхом Валенсою виборчої ординації, що вільно було перекреслювати прізвища кандидатів, які не мали ніяких суперників. Такими кандидатами були світочі Комуністичної партії. Члени комуністичного уряду кандидували до сенату: Прізвища всіх їх до одного виборці перекреслили. Не обрано ні одного урядуючого міністра, включно з прем'єром Мєчиславом Раковським і міністром внутрішніх справ генералом Єжи Кіщаком. Відомий цілому польському громадянству колишній речник уряду Єжи Урбан з його виступів на державній телевізії — отримав у виборах до сойму тільки 17.6 відсотка голосів, коли його противник, актор Анджей Ліпіцький, прихильник ,,Солідарности", дістав 77.4 відсотка.

Варшавський кореспондент ,,Ню Йорк Таймсу" правильно висловлюється, що той вислід виборів був для Компартії і її генерального секретаря та президента Єжи Ярузельського страшним упокоренням. Але треба верхівці комуністичного режиму у Польщі признати заслугу: вибори, хоч примітивні технікою їх переведення (дерев'яні скриньки з картками, на яких виборці підкреслювали або викреслювали прізвища кандидатів) — були чисті і сам Ярузельський та названий вгорі міністер внутрішніх справ Єжи Кіщак призналися до поразки і згідно зі західнім куртуазійним звичаєм — ґратулювали Валенсі. Найбільшим поличником для Компартії став факт, що всі ті видатні члени верхівки ,,Солідарности" і видавці-редактори підпільної демократичної преси, які були виарештовані після проголошення у Польщі Ярузельським вийняткового стану — тепер виграли, а їхні комуністичні противники програли. Мусять відбутися додаткові вибори, щоб заповнити місця, опорожнені після перекреслення комуністичних кандидатів, що не мали опонентів.

Генерал Ярузельський заявив у пресовому інтерв'ю, що він передбачає, що у наступних виборах за три роки, коли повториться такий сам вислід, Комуністична партія виречеться примату влади. Це була перша така заява комуністичного лідера в будь-якій країні. Коли б таке сталося, то автоматично виринає проблема участи Польщі у військовому бльоці всіх комуністичних держав в Европі, у т. зв. Варшавському пакті, відповіднику західнього бльоку НАТО. Щойно тоді легше віддихне Европа й увесь вільний світ, бо захитається військова потуга очолюваного СССР комуністичного світу в Евразії. Вибори у Польщі мусять мати вплив на хід подій в інших сателітських країнах — Мадярщині, Болгарії, Румунії, Чехо-Словаччині й Східній Німеччині. Тому з найбільшим зацікавленням вільний світ стежитиме за дальшим розвитком подій у цій частині світу.

Президент Буш негайно привітав той вигляд виборів у Польщі та заповів, що покращають взаємини між ЗСА і Польщею. Мовляв, коли в будь-якій країні виявляється зворот у сторону західньої демократії — ,,Америка мусить відповідати". Буш не втручається до внутрішніх справ будь-яких держав, але не проголошує єхидної невтральности, як це зробив Ґорбачов у відношенні до подій у Китаї, а схвалює зворот до демократії й пошанування людських та громадянських або таврує всі прояви диктатури, та ще й такої військової масакри мирних демонстрантів, як це сталося у Пекіні. Таке саме становище займають всі членські держави НАТО. Атмосфера, яка настала в Польщі після минулотижневих виборів сприятиме відвідинам Буша в липні у Варшаві. Тоді він певне проголосить, як реально виглядатиме те покращення взаємин, чим реально ЗСА допоможуть Польщі видобутися з тієї економічної мізерії, до якої загнав її комуністичний режим.

Найбільш прикметною рисою комунізму є якась диявольська здатність збіднювати кожну країну, де він запанував. Тому матеріяльне, соціяльне, нерозривно пов'язане з ідеальними, із гоном до свободи, без якої нема й добробуту. Вислід виборів у Польщі — був доброю подією історичної ваги, доброю подією не лиш для польського народу, але й для світового миру.

(УЦІС) Аварія на Чорнобильській АЕС 26-го квітня 1986 року навічно вписала в літопис людства це українське містечко. Та чи так само надійно вкарбувалося воно у свідомість людей? Чи справді, як заявляє дехто, з цієї катастрофи почалася нова ера в нашому духовному житті? У нашій психології, громадській поведінці, у ставленні до минулого і майбутнього? У приборкуванні тієї руйнівної сили, яка творить трагедії особисті, національні, вселюдські і яка має назву коротку і загальнознану: егоїзм? Егоїзм індивідуальний і груповий, соціяльний і національний, професійний і державний.

Уже чимало сказано про те, що причини чорнобильської трагедії — не тільки технічні і що наше суспільство виявилося морально непідготовленим до катастрофи такого маштабу. Але, хіба лише морально?

Мораль виростає на ґрунті історичному. Перед Чорнобилем атомним були чорнобилі політичні, соціяльні, духовні — і в Україні і в Совєтському Союзі загалом. В Україні — це від нашої байдужости чи нетямущости. Українські чорнобилі — не українська вина, а українська біда. Бо умови, в яких вони стали можливими і перетворилися на реальність атомної катастрофи, витворені не нашою національною волею, а всупереч їй. Вибух 26 квітня — логічне завершення історичних побоїщ, що їх пережила Україна в XX столітті. Втручання зовнішніх сил у процес національного

Юрій Бадзьо

У ЦЕНТРІ ЕВРОПИ — ЧОРНОБИЛЬ!

I.

самовизначення українського народу під час революції 1917 року та подальшої громадської війни; репресивний наступ російського великодержавництва на українські совєтські патріотичні сили — інтелектуальні і політичні — вже з середини 1920 років; соціяльна катастрофа українського селянства внаслідок насильницької колективізації і страхітлива трагедія штучного голоду 1933 року; фізичне винищення та духовне спустошення сталінською інквізицією української інтелігенції; Друга світова війна, трагізм якої для нашого народу посилювався важким і суперечливим національно-політичним становищем; безперервна 300-літня психологічна війна проти нас у вигляді боротьби з т. зв. ,,мазепинством", ,,сепаратизмом" та ,,українським буржуазним націоналізмом"; могутній національно-політичний та духовний натиск на Україну російського шовінізму в 70-их роках цього століття — усе це розчистило історичний майданчик, на якому виросла Чорнобильська АЕС та її подальша трагічна доля. А поруч Чорнобиля на густо населеній і перенасиченій промисловістю українській землі ще кілька таких самих бомб уповільненої дії. Атомному наступові союзних, точніше, російських відомств на Україну не було кому поставити заслін. Не було політичної демократії, в умовах якої не могли б вирости такого маштабу аморальні сили, що знехтували б безпеку людей в ім'я вузьких прагматичних інтересів. Не було відповідального перед народом республіканського керівництва, яке стало б на захист української землі та її народів. Не було національної української свободи, яка ніколи не погодилася б на свободу хазяйнування на своїй території позареспубліканського економічного егоїзму.

Чорнобиль — проблема передусім політична. При чому її суспільна сутність настільки щільна і безпосередня, що стає проблемою політично-моральною — і внутрішньо і зовнішньо. Зовнішньо — як проблема ставлення до нас, українців, сучасного світу, починаючи з сусідів.

Не люблю слово ,,феномен". Воно вже досить затерте. Одначе тут, на цьому місці, хочеться вжити саме його — сказати на повен голос про український феномен европейської та світової історії XX століття. Розумію, яку зверхню, зневажливу, великопанську усмішку породять мої слова у сильних світу цього. Мовляв, провінційні жалі їх претенсії, хуторянський погляд на історію крізь вузьку щілину власних інтересів.

Що ж, не займатиму увагу можновладних, владних і просто безпечних та задоволених — не вдаватимусь до широкої історичної аргументації. Нагадаю тільки: сьогоднішня провінція заявляє про себе вибухом Чорнобиля. А Чорнобиль — у центрі Европи. На землі 50-мільйонного українського народу, самобутня історія якого сягає в глибину тисячоліть. Народу, який не раз голосно заявляв про своє історичне існування і про свою волю до національної свободи, але в XX столітті опинився в мертвій зоні геополітичного небуття і неуваги з боку, образно кажучи, европ та америк. Мало сказати — неуваги: про нас, переважно, просто не знають. Для закордону Совєтський Союз все ще ,,Росія". А його численні народи — ,,росіяни". Так сприймають нас політики, так говорять засоби масової інформації. Як же, в такому разі, простому смертному на Заході зрозуміти, що, скажімо, українці та білоруси — окремі самобутні народи, які століттями ведуть виснажливу боротьбу за своє існування?

Кажуть, Роналд Реґен на початку 1980 років якось заявив: нехай українці доведуть, на що вони здатні. Не знаю, чому більше дивуватися тут: незнанню президента, чи його не вельми високоморальному поглядові на світ.

Продовження буде.

Ол. Пошиваник

ТАТУ, НЕ ЗАБЕРЕТЕ З СОБОЮ!

Кільканадцять років тому, коли мого батька посилали на пенсію, бідний перелякався і страшно зажурився. Його близькі знайомі Петро, Степан, Андрій та інші, вийшовши на пенсію, познаходили інші роботи й далі працювали. Мій батько переживав: ,,Що ж я робитиму з собою? Англійської мови не знаю, звичайний робітник, відповідної професії не маю; де ж я роботу знайду, кому я потрібний — старий?"

Сьогодні колишні колеги мого батька: і Петро, і Степан, і Андрій та інші, царство їм небесне давно вже ,,дуба дали", а мій батько-пенсіонер, замість роботи знайшов нові зацікавлення. Займається городом і квітами, матері помагає опікуватися вже другою хвилею онуків, часом помагає дітям з домашньою господарською роботою та перечитує все, що йому в руки попадає. Про щоденну роботу давно вже й забув. Пригадую, як я батька переконував, щоб не турбувався за роботою, часами просто глузував з батька, казав: ,,Нащо далі вам працювати? З дитинства, все життя вас поганяли на колгоспах, радгоспах, на Донбасі, на приїздводстві, у шахтах, у баворах, на фармах і фабриках... Маєте пенсію — поживіть безжурно на старість. А час прийде, на той світ із собою не заберете, а діти, дай Боже здоров'я, зароблять собі.

Отак, вже на пенсії, батьки бували і на Фльориді, в Мехіко, і навіть ,,помилково" попали й були на Гавайських островах.

Часто люди до старости тяжко працюють, скромно живуть, складають грошенята, неначе будуть брати все з собою на той світ. А одного дня людини бахне і не стане її. Якщо людина самітна і без заповіту, то всі грошенята, хату, авто та все інше стейт забирає. Та ще гірше може бути. Совєти, які слідкують за такими людьми, знаходять ,,родичів" і все забирають до Союзу. Тому зокрема самітним конечно треба заповітом записати своє майно на українські громадські потреби, так, як СКВУ, Гарвард, Енциклопедія Українознавства, або на будь-що чи будь-кого душа бажає.

Знав я одних людей, мали троє дітей, мали дві хати, гроші в банку, і життєве забезпечення і були без заповіту. А коли батьки загинули в автомобільному випадку, то старший син мусів позичити гроші на похорон своїх батьків. Поки всі справи спадкоємства перейшли через суд та адвокатів пройшло коло два-три роки.

У деяких стейтах Америки, коли людина не має заповіту, майно не переходить автоматично на дітей, а переходить у власність даного стейту, мовляв, якби людина хотіла передати дітям, то людина написала б заповіт. Не написавши заповіту, визначає, що не хотіла передати майно своїм дітям.

Знаю одного чоловіка: мила людина, старенький, майже зовсім немічний, але слава Богу, дорослі діти йому помагають, бо сам ради собі не дав би. За молодшого життя він придбав три-чотири хати, які тепер без майстра занепадають і тратять вартість, а сам також живе в убогій-скромній хаті. Не дай Боже тяжкої і довгої недуги всі ті хати, які колись мали б перейти на дітей, пропадають на медичні кошти, або на кошти піклувального дому. Суспільна опіка перебирає на себе кошти тільки тоді, коли люди на вичерпає своє майно і залишиться уже зовсім без копійки. Такі це закони майже в усіх стейтах Америки (подібні в Канаді).

У ситуаціях, коли батьки немічні і якщо вони і так хочуть передати майно своїм дітям у формі ,,Trust" чи перепису, то слід це зробити заздалегідь, принаймение два роки перед тим, що збираються іти до піклувального дому. Ми знаємо, що часом побічні ,,порадники", а часом власні діти могли б бути злонамірні, але на таке є відповідні форми себе забезпечити.

Однак, чому господар має тримати три-чотири хати, а самому далі жити бідненько? Чому не продати лишні хати? Якщо є бажання, відповідним способом відкласти дещо для дітей та самому себе забезпечити та скористати з того (коли це можна). Наприклад: найняти майстра і відновити хату, кухню й лазничку, купити собі нове авто, якщо людина може ще їздити, і хоч на старість трошки більш вигідно пожити? Та чому за життя не помогти дітям хоч сплатити студентські позики?

Кожен знає, що людина нічого не забере з собою на той світ, але часом так буває, що те що людина зберігала для дітей втратить вартість, а решту порозбирають лікарі, шпиталі, уряд та адвокати. Одначе, адвокати — це ті, що найкраще можуть порадити і помогти заздалегідь, перед уже критичною ситуацією, як найкраще заплянувати і забезпечити собі вигідний осінній вік та відповідно помогти своїм дітям спадкоємством.

(Примітка: автор не адвокат).

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редагує Лев Яцкевич

Прелюдія майбутности

Еволюція людини проходила на нашій плянеті на основі її пристосування до постійних кліматичних змін. Бронтозаври вигинули, а менші розміром породи звіринного світу залишилися.

Такі самі зміни проходять і в житті людини та цілих народів. Стара приповідка, яка каже, що потреба є матір'ю винаходів, сьогодні вже перестаріла, бо якщо б вона була правдива єгиптяни винайшли б бульдозери для побудови своїх пірамід, а Христофер Колюмб винайшов би паровий корабель для подорожі до Нового Світу.

В дійсності, винахід — це вислід інтелігенції та невдоволення з існуючого стану, попереджений плянуванням та довготривалими дослідами.

Якщо б накреслити криву поступу людини тоді побачимо, що вона творитиме позему лінію протягом 10,000 років. І, наприклад поміж воєнною технікою царя Соломона, Юлія Цезаря та президента Вашінгтона, в основі, не було великої різниці, якщо не брати до уваги пальної зброї, яка заступила згодом луки та катапульти. Бо всі три армії проводили рукопашні бої, вживали коней до воєнних походів та розпалювали вогонь в аналогічний спосіб.

Зворотною точкою у розвитку людини став щойно винахід залізниці англійським механіком Дж. Стівенсоном (1825), яка вперше в історії людства переміщувала людей з більшою швидкістю від швидкости коня. В той спосіб вона розбила барикади простору, зблизила людей та причинилася до обміну ідей, а у їх вислідi, до розвитку модерної цивілізації.

Джордж Орвелл, автор контроверсійної повісти ,,1984", передбачив в цьому році існування кошмарного, пеклоподібного світу. Але дійсність виявила, що життя в 1984 році було більше схоже на небо, ніж на пекло, у більшій частині нашої плянети.

Таку щонайменше думку заступає д-р Бернард Стрелер, видатний біолог та біохемік, а під теперішню пору професор південного Каліфорнійського університету. Він передбачає, що в 2,000 роках людина, не тільки житиме довше, з уваги на нові шляхи, якими наука контролюватиме біжучі недуги, але й з уваги на сповільнювання процесу старіння.

Це стане дійсністю у вислідi маніпуляції тих генів, що направляють та оживляють вітальні життєві органи, а які природа, у певному стані росту, виключає з дії нашого організму.

Мало цього, він передбачає, що в кількох наступних сторіччях, людина матиме повний контроль над своїм життям, включно з довговічністю.

Пишучи це, маємо на думці процес генетичної дуплікації живого організму, яку американці окреслюють словом ,,clonig". Цей процес винайдено 15 років тому та успішно застосовано до жаб та ящірок. В журналі ,,Саєнс Імпакт Леттерс" з березня 1988 року поміщена світлина трьох генетично тотожних бичків, породи Брангус, вирощених з одного зародка впровадженого до трьох різних корів, в тваринній корпорації ,,Ґранада" в Гюстоні, Тексас. До речі, вони становлять предтечу доби, в якій фармери купуватимуть ,,клоновані" зародки расових корів для запліднювання своєї худоби.

У ,,Воллстріт журналі" від 22-го лютого 1989, у статті ,,Newbreed of ranchers is cloning cows" М. Чарлієр описує детально біологічну лябораторію, устатковану електронним мікроскопом, при допомозі якого відбувається розподіл зародка на більше одноклітинних частин.

На думку д-ра Стрелера цю саму методу ,,клонінґу" можна застосувати до вирощування генетичних двійників людини. Якщо взяти незапліднене людське яєчко, вийняти з нього ядро та заступити його клітиною іншої людини, тоді генетично можемо отримати її тотожного двійника.

Новий двійник не матиме пам'яті, але матиме всі умові здібності свого батька. В той спосіб, коли людина постаріється, вона може відродити свого двійника та запевнити собі довговічність.

Д-р Стрелер вірить, що в майбутньому науковці матимуть змогу при допомозі заавансованої методи дуплікації, перенести до нововирощеного двійника батьковий досвід, його пам'ять та знання, поряд його тотожної фізичної характеристики.

Іншими словами — це буде нововідроджена людина, яка стане новим етапом її довговічности.

Голос з України — ,,це щось неприродне..."

З західніх земель України пишуть: ,,У нас невтішні справи. На кожному кроці ставлять колоди. Потрібна незвичайна наполегливість, щоб поволі поступово реалізувати намічені пляни. Наші письменники взялися за гігантський труд. Вони орачі цілини. Чудово виступає Олесь Гончар.

А як болить душа, коли українці в східніх областях виступають проти української мови. Це щось неприродне".

Роман С. Голіят

ВШАНУВАЛИ ПРОФ. Ю. ПАНЕЙКА

Збірник на пошану Юрія Панейка. Український Вільний Університет, Факультет Права і суспільно-економічних наук. Науковий збірник, том XI, Мюнхен 1988, 190 стор.

Багато є в українському науковому світі осіб, що всеціло посвятилися науці. За їхній вклад праці у наукову скарбницю і виховування студіюючої молоді ми їх вшановуємо й висловлюємо їм свою вдячність і признання. Саме й тому повища публікація присвячена св.п. проф. д-рові Юрію Панейкові.

Зеновій Соколюк, колишній студент проф. Юрія Панейка, а сьогодні декан факультету права і суспільно-економічних наук Українського Вільного Університету, у своїй 21-сторінковій розвідці ,,Юрій Панейко, 3.4.1988 — 18.8.1973 рр.", подає повний образ життєвого шляху Юрія Панейка, як: студента львівського університету доктора права цього університету, працівника в австралійській адміністрації у Львові, його студійні поїздки до Відня, Німеччини, Швайцарії, Петербургу й Франції, доцента в Ягайлонському університеті в Кракові, декана й професора факультету права і суспільно-економічних наук в університеті Стефана Баторого у Вільнусі, члена Компетиційного трибуналу (до завдань цього трибуналу належало вирішувати спори, що виникли між адміністрацією і судівництвом), урядовця у законодавчому уряді у Варшаві, професора й ректора УВУ в Мюнхені і виховника й опікуна студіюючої молоді.

Віленський період, що тривав до вибуху Другої світової війни, був найбільш творчим у житті Юрія Панейка. Його науковий доробок — наукові праці, рецензії, статті, піднесли його до ряду найвизначніших науковців довоєнної Польщі й найкращих виховників університету.

На запрошення професорської Ради УВУ, Юрій Панейко залишив Відень і переїхав до Мюнхену, де став професором УВУ, а згодом його ректором. За його ректорату, дійшло до визнання Баварським міністерством освіти у 1950 році УВУ за високу школу з правом надавання наукових ступенів. Він був дійсним членом Української Вільної Академії Наук і головою її секції права і державно-політичних наук, дійсним членом Наукового Товариства ім. Шевченка і належав до Польського Наукового Товариства у Вільнусі.

Крім наукової праці, він брав участь у громадському житті українського Мюнхену: був головою українського ,,Харітасу" і головою Комітету будови української католицької церкви в Мюнхені.

У засяг його зацікавлень входить також і інша тематика — загальнолюдська, гуманістична. Доказом цього є його грунтовні статті про виховання, красу, велетнів духа, поетів, малярів, музик тощо. Замолоду він мав замилування до архітектури й малярства, але життєві обставини примусили його студіювати право. Автор далі вказує, що проф. Панейко належить до цієї категорії учених, які засвоїли собі не тільки велике теоретичне знання, але набули не абиякий практичний досвід. У нього теорія має служити потребам життя, а не навпаки. Він часто зупинявся і над майбутніми адміністративними уладженнями вільної України. Колишній президент УНР д-р Степан Витвицький, звертався до Панейка, виготовити проєкт конституції майбутньої української держави. Ці пляни не зралізовано з причини браку фондів. Треба було оплатити певний штаб людей, які принагідно не могли виконати цієї роботи. На думку проф. Панейка, для українських відносин надавалася б найкраще французька система адміністрації, подібною до якої є австрійська.

Для самостійної України, він бачив велику небезпеку в характері українця, в його нахилі до анархії. Після довголітньої неволі, ця небезпека є реальна й доволі грізна.

Без перебільшення можна твердити, що семінари проф Панейка, були одними з найкращих на протязі історії УВУ. Не диво, що у проф. Панейка, було чи не найбільше докторантів факультету права і суспільно-економічних наук УВУ. Серед них: українці, німці, поляки й жиди.

Професор Панейко є автором таких наукових праць: ,,Генеза і підстави европейського самоврядування", яка появилася друком у 1934 році, і була його габілітаційною працею на доцента адміністрації й адміністративного права в Ягайлонському університеті в Кракові: ,,Теоретичні основи самоврядування" (Мюнхен, 1963 р.) і підручник ,,Наука адміністрації й адміністративного права" — (Авгсбург, 1963 р.) У кількасторінковому списку подані професійні статті та ряд фахових і з неправничої тематики статті, які були поміщені на сторінках ,,Свободи" й інших українських часописів.

Не забув д-р З. Соколюк коротко згадати й про родину проф. Панейка. Їх було шестеро дітей: мати Кароліна (уроджена Попп, німка, яка походила з німецьких колоній в Галичині). Після смерти мужа Луки, який був австрійським урядовцем, вона з дітьми переїхала зі Золочеза до Львова, і дала всім дітям високу освіту. В родині було: Василь, Юрій, Люція, Марія, Олександер і Тадей (перелік — за їхнім віком від найстаршого). Останній помер ще малою дитиною. Сини покінчили університетські студії, дочки — учительську семінарію. На кількох сторінках показані знімки родини Панейків і активістів в УВУ, включно з наданням Юрієві почесного докорату, коли ректором був проф. Володимир Янів.

Автор згадує про братів Юрія: Василь, був довголітнім співредактором і головним редактором львівського щоденника ,,Діло", одним з творців Листопадового чину у Львові, членом уряду ЗУНР, членом української делегації на Мирову Конференцію у Парижі, видатним журналістом і публіцистом.

Молодший брат Юрія — Олександер Панейко, був видатним педагогом і науковцем-філологом, засновником української стенографії (його ,,Українська стенографія" появилася дотепер чотирьома накладами, вперше в 1912 р.), упорядник ,,Правописного словника" — (1941 р.), автор ,,Граматики української мови" — (Авгсбург, 1949 р.) і численних статтей, зокрема в ,,Кутку мови" різних

(Закінчення на стор. 4)

Річні загальні збори товариства „Свята Софія"

Цього року „Свята Софія" — релігійне товариство українців католиків у Канаді, святкує десяту річницю існування на терені Канади. Коли в 1979 році засновував її тут св. п. Патріярх Йосиф Сліпий, він поставив був перед нею такі завдання: підносити нашу релігійну тотожність в усьому світі з глибоким розумінням помісности Української Церкви, як її визначено Другим Ватиканським Собором в рамках Українського Патріярхату; розвинути незалежну українську католицьку добродійну організацію, яка матиме змогу помагати вірним у таких країнах як Польща, Бразилія, Аргентина; сприяти розвиткові Української Католицької Церкви в Канаді з допомогою навчання, поширення про неї інформацій та науковим дослідженням її проблематики; піддержувати переслідувану Українську Католицьку Церкву в Україні і в СССР.

У повній свідомості цих важливих завдань та з оновленим ентузіязмом наданим сучасними подіями в Україні, відбулися дня 6-го квітня ц.р. дев'яті річні загальні збори релігійного товариства „Свята Софія".

Збори розпочато спільною молитвою. У храмі св. Івана Богослова в Ст. Катеринс Владика Ізидор Борецький в сослуженні о. Володимира Дацька та о. Мирослава Татарина відслужив Молебень до Пресвятої Богородиці. Після Молебня Владика коротко згадав свої ранні роки священослужіння на теренах Ст. Катеринс та околиць. Відтак він звернув увагу присутніх на сучасні події в Україні та, черпаючи із власних переживань з недавньої своєї подорожі на Україну, закликав присутніх усіма можливими способами допомагати тепер підпільній Українській Католицькій Церкві. Цей заклик надав тон всім дальшим формальним нарадам.

Збори відбулися в дотеперішніх приміщеннях бюра „Свята Софія". Це скромна двоповерхова дерев'яна хата недалеко храму св. Івана Богослова. Після молитви за упокій душі св. п. Патріярха Йосифа, передано провадження зборів вибраній президії у складі: Любомир Козак — предсідник, Ірина Пальчук — секретар. Присутні члени „Святої Софії" були: Владика Ізидор Борецький, Михайло Війтюк, о. митрат Іван Татарин, о. д-р Володимир Дацько, Ярослава Ломаґа, о. Тарас Дусановський та о. Мирослав Татарин. Отець архимандрит Любомир Гузар, голова Т-ва в Римі та член канадської „Святої Софії", переслав привіт зборам та передав свій мандат. Гостем на зборах був Роман Ломаґа, спів діючий член Т-ва.

Із звіту Екзекутивного директора о. Мирослава Татарина можна з признанням ствердити, що „Свята Софія" в 1988 році совісно та віддано старалася сповнити свій мандат.

З проведеної біжучої діяльности варта згадати: 4 числа „Дії" — журналу Т-ва „Свята Софія" в Канаді, новорічний календар та одне франкомовне число; допомога „Святій Софії" в Римі у сумі 13,000 дол., що становить поважну суму, беручи під увагу загальний недобір у діловому конті на 1988 рік, та дальше розповсюдження української пресової служби англійською мовою.

Надзвичайно успішною була в 1988 році видавнича діяльність і продаж книг та ікон. Книга Олега В. Іванусіва „Церква в Руїні", видана Т-вом „Свята Софія" в 1987 році, далі втішається великим успіхом. Найновіше видання „He dwells in our midst" — англомовна збірка про східню духовність, редаґована о. Тарасом Лозинським, не менш успішне. Із першого накладу 5000 книжок продано за менше як три місяці понад 1,200 примірників. Навіть надійшли замовлення з Японії.

В 1988 році будівельний фонд збільшився на 23,526 дол. Загальна сума цього фонду дає великі надії, що в короткому часі можна буде розпочати будову нового осередку „Святої Софії", присвяченого св. п. Патріярха Йосифа. Будова цього осередку є розплянована в трьох фазах. Перша якраз придбала 6 технічні приміщення для поширення її видавничої та інформативної діяльности. Будучи в Ст. Катеринс, кошт будови та загального ведення праці будуть значно нижчі, ніж у великому міському осередку. А стратегічне положення великих українських центрів південного Онтаріо та північно-західнього Ню Йорку запевняє великий та доступний ринок і поле для дальшої діяльности. Всі присутні були згідні, що українська громада належно оцінить працю „Святої Софії" та прийде з фінансовою допомогою, щоб здійснити цей важливий проєкт.

Та найбільшу увагу загальні збори присвятили потребам нашої переслідуваної Церкви в Україні. Вже від років „Свята Софія" заохочувала вірних писати до наших братів і сестер в тюрмах та на засланнях. В 1988 році, завдяки змінам в поштових законах СССР, стало можливим висилати Біблії, молитовники та релігійну літературу на рідні землі. З цього приводу, через „Дію" як і через особисті контакти заохочувано людей до цієї акції. В цім ділі велику ролю відіграв о. д-р Володимир Дацько — колишній Екзекутивний директор. В додатку до книжок для пересилки на Україну, котрі уже знаходяться на складі у „Святій Софії", повинен на днях прийти замовлений новий наклад Святого Письма, і також „Свята Софія" розглядає можливості перевидання молитовника „Вгору піднесім серця".

Крім друкованих матеріялів, є дуже велике запотребування на Україні різного церковного посуду, котрого не можливо набути там за будь-яку ціну. „Свята Софія" готова допомогти поодиноким парохіям чи особам переслати чашу, ручний хрест, кадильницю чи іншу річ громадам чи ієреям нашої УКЦ в Україні. В коротці всі парохії одержать списки з цінами даних речей. Всі оплати є покриті в Канаді і достава є ґарантована. Далі, всі пожертви є опоквітовані для доходового податку. Потреба велика, а якраз тепер двері відкриті. Знову велика є надія на зрозуміння та відгук наших вірних.

Щоб поміч Церкві в Україні була якнайбільш ефективна, загальні збори одобрили внесок запропонувати КУК зайнятися координацією цієї допомоги, або принаймі із свого рамени скликати засідання всіх організацій, котрі вже в цій ділянці є заанґажовані.

На дальшому пляні, „Свята Софія" разом з університетом св. Михаїла при Торонтонському університеті готує на 3-5 листопада ц.р. наукову конференцію на тему „Сучасний стан УКЦ в СССР". Тема Конференції є дуже актуальна і викликала уже велике зацікавлення серед неукраїнського факультету св. Михаїла. Конференція повинна бути надзвичайно цікава та успішна. Точніші дані будуть подані до преси в найближчому часі.

Розглядаючи подані успіхи та проєкти, учасники зборів щиро та відкрито обговорили й видні недотягнення в діяльності „Святої Софії". Тут першою та остаточною одинокою ширшою точкою дискусії була справа діяльности членства. Тому що членство канадської „Святої Софії" є розсіяне від Едмонтону до Монтреалю і дальше аж до Риму, дуже тяжко є поодиноким членам, більш віддаленим від Ст. Катеринс, відгравати більш активну ролю в діяльності „Святої Софії". Про ці труднощі свідчила вже навіть сама відсутність поважного числа членів від загальних зборів через причини віддалі та часу. Однак це не становить непоборної проблеми, а лише виклик винахідности та добрій волі членів. Уже розпочато висилку інформативного листка усім членам „Святої Софії" із звідомленням після кожних відбутих засідань дирекції. Далі треба буде знову розглянути можливості створення окружних осередків „Святої Софії", через котрі зближені члени могли б проводити більш скоординовану працю.

Великі проєкти та великі можливості стоять перед нами у цьому 1989 році. Товариство „Свята Софія" з непохитною вірністю заповітові її основника св. п. Патріярха Йосифа, при дальшій та постійній підтримці української громади та з повною відданістю її членства розпочала новий діловий рік для їх здійснення.

о. Тарас Дусановський

Загальні збори банку „Певність" у 25-ліття існування

Можна розглядати 25-річне існування українського федерального банку „Певність" у Чикаґо як своєрідне фінансове „чудо", що заіснувало в нашій спільноті наперекір так званим „об'єктивним" прогнозам про нереальність почину творити нову фінансову установу в не зовсім сприятливих еміґраційних умовах. Тому не дивно, що загальні збори цього року, які відбувалися 22-го березня в атмосфері піднесення, бадьорости та впевнености, що після 25-літнього періоду установа стала однією з передових та здорових фінансових установ банкової індустрії. Це відчули присутні із вступного слова д-ра Павла Надзікевича — голови ради директорів, що саме цю обставину зумів підкреслити як чверть-столітній процес динамічного фінансового росту й господарської розбудови.

Початки, як звичайно буває, були важкі та в багатьох випадках скомпліковані, тим більше, що треба було не тільки наладнати і впорядкувати занедбане попередніми урядниками ціле фінансове діловодство, але й в скорому темпі вести пропаґандивну акцію приєднування членства та згромадження капіталу.

І ось сьогодні, у 25-ліття установи, можемо сміло сказати, що наш труд і праця завершилися стовідсотковим успіхом.

У привітах від громадських установ і організацій можна було відчути признання і подяки за постійну матеріяльну допомогу.

Після відчитання секретарем Д. Баргієм протоколу з останніх загальних зборів та його схвалення, президент д-р Юліян Куляс проаналізував стан банку „Певність". Він, зокрема, сказав: „Мені надзвичайно приємно звітувати перед вами про діяльність нашого банку за минулий фінансовий рік, який ми закінчили з великим успіхом. І коли дехто з вас пригадує мій звіт з минулого року, де я звітував про наші пляни і бажання, то можемо сміливо ствердити, що вони стали дійсністю. Про це говорять яскраво числа з фінансового звіту, а саме наші активи осягнули суму 135. 692,696 дол. У порівнянні до минулорічної суми 124. 674,623 долярів, що становать ріст 11.018.073. Може чи не найбільш маркантним явищем нашого звіту є наш запасний фонд, який з кінцем грудня 1988 року осягнув суму 11.6 мільйона долярів. З приємністю повідомляю, що відома публікація „Нашонал Тріфт Нюз" з 8-го грудня минулого року виказує нас на першому місці між банками в Чикаго в категорії від 100 до 250 мільйонів. Коли взяти до уваги невідрадний стан деяких щадниць та ощадностевих банків, то це треба вважати помітним осягом. Такий рекорд зацікавив американську пресу і представник „Чикаго Сан Таймс" після обширного інтерв'ю помістив прихильну статтю про нашу фінансову інституцію, ставлячи нас у приклад. Наша корпорація послуг також виказала ріст закінчуючи фінансовий рік доходовою сумою у висоті 128,839 долярів.

В дальшому звітуванні президент пригадав, що „Одним з наших проєктів в 1988 р. було поширення нашого головного приміщення і тепер ми маємо додаткові бюра для наших працівників. Нині ми — в ювілейному році 25-річчя нашого існування і нашої громадської праці як фінансова українська громадська установа. Щоб гідно відзначити цей наш срібний ювілей, дирекція вирішила підтримати резолюцію СКВУ про те, що рік 1989 має бути рокому української мови й це спонукало нас спонзорувати театральну виставу „Ярослав Мудрий" І. Кочерги у виконанні Студії українського слова Лідії Крушельницької та весь дохід із розпродажі квитків вступу призначити на нашу цілоденну школу та школи українознавства, а всі кошти імпрези покриватиме банк. Крім цієї культурної імпрези в проєкті є дальше шукати розв'язки відносно дозволу побудови приміщення для нашої Філії у „Роллінг Медовс". З інших проєктів на цей рік були б: можливість перебрання одного з банків в нашому місті, або на терені іншого міста де є більша українська громадам, та відкриття ще однієї філії у північно-західній частині нашого міста, де є великий попит за позичками".

Закінчуючи свій звіт президент склав „велике признання та подяку дирекції за гармонійну співпрацю, всім керівникам відділів та всім працівникам за їх совісне виконування своїх обов'язків та за льояльність і пильність. Але найбільша наша подяка належиться вам всім дорогі члени, бо тільки завдяки вам наш банк гарно розвивається і ми можемо складати більші пожертви на наші громадські потреби. Доля наших братів і сестер на рідних землях вимагає від нас єдности, солідарности та жертвенности. Вони на рідних землях стоять у нерівній боротьбі з Москвою за національне визволення".

Наступним звітодавцем була Люба Левицька-Гієромнімом, управитель банку, яка подала детальні дані, які свідчать, що фінансова політика дирекції, яку можна назвати консервативно-поступовою, дає оправдану запоруку стабільности і дальшого розвитку. Спираючися на висліди контролі і ревізій приватної фірми і федеральних американських чинників, Контрольна комісія ствердила, що не було ніяких неточностей й неправильних операцій, та що банк є в доброму фінансовому стані.

Висловлюючи своє признання за добросовісну й відповідальну працю членів дирекції і всіх працівників, Контрольна комісія поставила внесок на уділення загальними зборами абсолюторію уступаючим чотирьом членам дирекції. В дискусії над звітами члени банку взяли активну участь, заторкуючи різні справи і проблеми фінансово-організаційного порядку, між іншими справу пенсійного конта IPA, будови банкового приміщення в Палатайні, звільнення від податку пожертв на будову дому для старших тощо. В дискусії виступили Д. Неловіз, М. Сорока, А. Козяк, М. Ступак та інші. На всі питання предсідник д-р Ю. Куляс давав обширні й вичерпуючі відповіді. Після прийняття внеску Контрольної комісії на уділення абсолюторії, Номінаційна комісія внесла пропозицію на місце уступаючих вибрати до дирекції Степана Голяша, Ярослава Загородного, Юрія Кавку і Юліяна Куляса, а до Контрольної комісії Христю Верещак, Тараса Дрозда, Маріяна Кололія, Івана Ривака і Ярослава Сидоренка. Загальні збори одноголосно затвердили цю пропозицію.

Предсідник д-р Юліян Куляс, закриваючи збори, подякував за вибір членів дирекції і контрольної комісії, присутнім за участь і за постійну моральну й матеріяльну підтримку своєї фінансової установи та запросив погоститися приготованою перекускою.

Р. К.

Т-во Українських Інженерів Америки
Відділ у Філядельфії

ділиться з українською громадою сумною вісткою, що з Волі Всевишнього, 2-го червня 1989 р. упокоївся в Бозі наш дорогий член Відділу

бл. п. інж.

ОЛЕКСАНДЕР ЮРІЙ МАМЧИН

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 2-го березня 1989 р. в катедральнім храмі Непорочного Зачаття у Філядельфії, Па., а Тлінні Останки поховано на цвинтарі св. Марії на Факс Чейсі.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Опечаленій Дружині й Родині складаємо вислови співчуття і наші молитви.

Управа Відділу

У невимовному болю повідомляємо Рідних, Друзів, Знайомих і Українську Громаду, що в неділю, 11-го червня 1989 р. відійшов у Вічність по тяжкій і довгій недузі на 81-му році життя мій Найдорожчий
ЧОЛОВІК, ВІДЧИМ, ДІДУНЬО І БРАТ

бл. п.

ВАСИЛЬ МАҐАЛЬ

нар. в селі Которин біля Журавна, Зах. Україна.

ПАНАХИДА — вівторок, 13-го червня о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми при 129 E. 7th St., Ню Йорк.

ПОХОРОН в середу, 14-го червня 1989 р. о год. 9-ій рано в церкві св. Юра в Ню Йорку, а опісля Тлінні Останки будуть перевезені на цвинтар св. Духа в Гемптонбурґу, Н. Й.

Залишені в смутку:
дружина — ДОНЯ
пасерб — ЗЕНКО з жінкою ДЕБІ
внуки — ТІНА І УЛЯНА
брати в Україні
і братова в Арґентині з дочкою

Помолімось за наших друзів.

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ

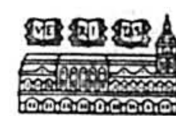
за спокій і вічну радість душ померлих Добродіїв Фонду Катедр Українознавства

Впреп. о. крилошанин Петро Огірко відслужить Заупокійну Святу Літургію в середу, 28-го червня 1989 року, о год. 9-ій ранку, в УКЦеркві Покрови Пресвятої Богородиці в Озон Парку, Н. Й., за Блаженної Пам'яті:

МИКОЛУ ІВАНИЦЬКОГО
д-ра ОСИПА КОРОПЕЯ
інж. ВАСИЛЯ КОСТРУБЯКА
ІВАНА КУКІЛЯ
ЯРЕМУ КУРДИДИКА
ЮРІЯ ЛАВРІВСЬКОГО
ДМИТРА ЛАҐОШНЯКА
СЕМЕНА МИХАЙЛИШИНА
о. МАКАРА МИХАЙЛОВА
МАРІЮ ПІХУРКО
ЮЛІЯНУ РАТИЧ
ЛЮБОВ ТАТОМИР

Всіх Вп. Жертводавців ФКУ просимо про молитви за померших наших друзів.

Помоліться в часі відправи Заупокійної Богослужби, щоб поєднатись з нами в поході молитов до Всевишнього за тих, що творили добро.

Вічна Пам'ять Померлим Добродіям ФКУ!
ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА
ФОНДУ КАТЕДР УКРАЇНОЗНАВСТВА
(ФКУ)

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Прителями і Знайомими, що в неділю, 11-го червня 1989 р. відійшла у Вічність у Філядельфії, Па., заосмотрена Найсвятішими Тайнами наша Найдорожча МАМА І БАБЦЯ

бл. п.

ІВАННА ФЕДОРІВ

з дому НАЛИСНИК

нар. 20-го липня 1914 р. в Кракові,
довголітня членка Марійської Дружини ім. „Княгині Ольги" при катедрі Непорочного Зачаття, Марійської Дружини ім. „Пречистої Діви Марії Зарваницької" при церкві Христа Царя і 43-го Відділу Союзу Українок Америки.

ПАРАСТАС з ПАНАХИДОЮ відбудеться в п'ятницю, 16-го червня 1989 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні М. Насевичів при 109 E. Tabor Rd., Філядельфія, Па.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в суботу, 17-го червня 1989 р. о год. 9:30 рано в церкві Христа Царя, Філядельфія, Па., а відтак Тіло Покійної буде зложене на цвинтарі св. Марії у Факс Чейсі, Па.

Горем прибиті:
син — д-р ІГОР ФЕДОРІВ з дружиною МАРТОЮ і дітьми МОТРЕЮ, МАРКІЯНОМ І ОЛЕСЕМ
дочка — КСЕНЯ КОЖЕНЬОВСЬКА з мужем інж. БОГДАНОМ і дітьми КАТРУСЕЮ, ЛУКОЮ, ПАВЛУСЕМ і МАТЕЄМ
тета — СОФІЯ ПЛЮВАК у Торонто
кузен — ІВАН ПЛЮВАК з дружиною ЛІДОЮ і дітьми МАРТОЮ ХОМОЮ з Родиною; РОМА ОСИПОВИЧ з Родиною і ТАМАРОЮ СМЕРЕЧИНСЬКОЮ
Ближча і дальша Родина в Америці, Канаді і Україні

•

Замість квітів просимо жертвувати на Семінарію св. Йосафата у Вашінґтоні, Д. К.

Вшанували...

(Закінчення зі стор. 2)

часописів. Учителював у Львові в українських середніх школах, а також у Коломиї і Тернополі. Сестра Марія, належала до найкращих учительок-методисток в українських школах Львова й околиць. Сестра Юрія — Люція не пішла слідами своїх братів і сестри. Хоч і здобула кваліфікації учительки вона вийшла заміж і присвятила себе родині й домашньому господарству.

Юрій Панейко помер у Мюнхені і лежить похований разом з братом Олександром і сестрою Марією на кладовищі Вальдфрідгоф. Василь помер у Венесуелі, у Каракасі, у свого сина. Мати й сестра Люція померла у Відні.

Професор Юрій Бойко, у своїй статті „Есеї, що не старіються", каже що він не співає хвалебної пісні проф. д-рові Юрієві Панейкові. Він лише із вдячністю віддає його талентові й інтелектові професора те, що його належиться. Ю. Панейко закарбувався у пам'яті цих, хто його знав, у наукових роботах, в педагогічній і адміністративно-науковій праці, але також і в своїх есеях, які варто було б перевидати, їхня бо вартість не вичерпується десятиліттями. Його твори надаються для тих, хто хоче духово рости, зазнаючи духових радощів. Найхарактеристичніше у світогляді нашого есеїста є це, що цей світогляд є широкий, толерантний, зосереджений у шуканні об'єктивної правди, сполучений з глибоким християнізмом. Релігійна повнотність, правда, добро, краса — це ті елементи, що тісно змикаються у світогляді есеїста. Добре, коли людина належить до партії, без фанатизму, розуміється. Не зле, коли вона не належить до жодної партії, але має сумління, людяність, соціяльний інстинкт. Саме людиною в цьому розумінні був Панейко. Проф. Бойко в дальшому твердить, що Панейка слід би визнати за носія усієї складности романтичної культури. Завдання українця нашої епохи є не тільки боротися за українську суверенну державу, але й за той духовий комплекс, який має принести Україна у світ і плекання якого на потребу всього світу забезпечить наша державність.

У наступній статті „Мої спогади про Марійку і Юрія Панейка", Анна Галя Горбач теплими рядками згадує про сердечні стосунки з Марійкою і Юрієм Панейком, коли вона мешкала в Мюнхені під цим самим дахом. Вона каже, що Марійка Панейко була для неї першою представницею українсько-галицького освіченого жіноцтва, якому притаманне позитивістичне ставлення до громадської праці, вимогливість до себе і свого довкілля, а Юрій Панейко справляв на неї враження дуже спокійної людини.

Крім згаданих авторів є ще інші, які вшанували статтями нашого визначного науковця, а саме: Матвій Стахів: „Державно-правне значення проголошення американської незалежности 1776 року і його відгомін у взаєминах України та Америки 1919"; Theodore Bohdan Ciuciura: „Autonomy without separation"; Омелян Бей: „Теоретичні підстави плянування при капіталізмі: До питань організації „пост-індустріяльного" суспільства; Gerhard Orest Horn: Die Problematik Des Auslieferungsrechts und der Asylgewarung; Володимир Янів: Візія теократичного громадянства в „Книгах Битія" (У 140-ліття постання); Олекса Горбач: Індонезійські алотопізми в „Майстрі корабля" Ю. Яновського; Григорій Васькович: Змагання „Громад" за освіту і рідну мову в школах; Роман С. Голіят: Історія української преси в ЗСА; Wolodymyr T. Zyla: „Ethnic saga in ukrainian prose and poetry": Samchuk and Slavutych: Іво Полулях: Людина як фактор продукції; Jan L. Pagowski: Collegium Leonardi Da Vinci; Walerian Czarnecki: „Wydzial prawny uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie w swietle anegdoty"; Kazimierz Szafranski: „Collegium Leonardi Da Vinci. Wigilja"; Mieczyslav Ubycz: „Skarga prochu i pewien madry pan"; Zygmunt Ostrowsky: „Gdy cie po latach zobacze".

Ряд колишніх польських студентів з Віленського університету, висловили признання і вдячність своєму довголітньому професорові й виховникові.

Ця праця, видана на гарному папері, й упорядник заслуговує на признання дбайливу й зразкову працю, що її він виконав для вшанування нашого заслуженого науковця — проф. д-ра Юрія Панейка.

15-ліття Комітету Оборони Прав України

Конґресмен Л. Кофлин серед членок Комітету Оборони Національних і Людських Прав України.

У гарній авдиторії розбудованого Українського Освітньо-Культурного Центру у Філядельфії 23-го квітня відбулося відзначення 15-ліття однієї з наших найбільш активних організацій у ЗСА — Комітету Оборони Національних і Людських Прав України. Для скорочення будемо далі вживати назви: Комітет Оборони Прав України (КОПУ) або Комітет.

В імпрезі взяла участь велика кількість молодих учасників і відносно значна кількість неукраїнських гостей.

Вечір відкрила голова КОПУ Уляна Мазуркевич. Вона розказала коротко про працю Комітету та про те, як він постав, подякувала членам КОПУ за їхню ідейну працю, а українській громаді за моральну і матеріяльну підтримку Комітету.

Після цього голова Комітету представила конгресмена Лявренса Кофлина із Пенсильванії і вручила йому від КОПУ плякату „Нагорода за Оборону Людських Прав", за його зусилля помогти українським політичним в'язням і дисидентам і за його довголітню співпрацю з КОПУ.

Конгресмен Л. Кофлин є членом конґресового Комітету для прибалтійських політв'язнів і висилав листи в обороні наших політв'язнів до совєтських властей. Недавно він вислав листи до „дорогих колеґ" конгресменів із закликом підписатися на його листі до Горбачова з протестом проти переслідування українських активістів.

Конгресмен Кофлин подякував за відзначення і плякату і обіцяв далі співпрацювати з КОПУ для однієї цілі: „Свободи для всіх Божих дітей!". Він сказав, що не тільки він, але й інші конгресмени турбуються долею політв'язнів.

Після цього промовляли: великий приятель українців і зокрема Українського Освітньо-Культурного Центру стейтовий сенатор Джан Рокс і колишній конгресмен з Пансильванії Чарлс Догерті, який уже багато років співпрацює з КОПУ. Слід додати, що крім згаданих, „наші дівчата" з КОПУ зуміли зацікавити і притягнути до помочі в акціях КОПУ багато інших конгресменів і сенаторів.

Опісля голова Комітету представила Сестру Ґльорію, дуже активну у т. зв. „Кардинальській Міжвизнаневій Комісії Людських Прав" і передала їй дальше ведення програми.

Дальшими промовцями були: колишній політв'язень д-р Ніна Строката-Караванська, яка говорила про незвичайно корисну роботу КОПУ, колишній політв'язень Петро Рубан та Олександер Слєпак, син відомого „рефюзника" Володимира Слєпака.

Присутні мали нагоду почути пяніста з Фльориди Богдана Сперкача, який віртуозно виконав: „Українські варіяції" Й. Витвицького, „Пісню" Л. Ревуцького, „Рапсодію" М. Лисенка та „Вальс" і „Баляду" Ф. Шопена.

Перед програмою і після неї присутні мали нагоду оглянути архів КОПУ (точніше — частину архіву): листування КОПУ з конгресменами, сенаторами й іншими провідними особами, афіші і летючки, світлини демонстрацій, зустрічів членів КОПУ з конгресменами і сенаторами, статті про акції КОПУ в українській і неукраїнській пресі і т.п. Цей архів дає дуже цінні матеріяли для майбутнього історика.

КОПУ не тільки робив і далі робить багато зусиль, щоб помагати нашим політв'язням і дисидентам, але теж, коли вдається видобути кого-небудь із наших політв'язнів з „червоного раю", помагає їм у ЗСА фінансово. У тій цілі Комітет улаштовував спеціяльні імпрези для збірки фондів і помагав фінансово: Валентинові Морозові, Леонідові Плющеві, Миколі і Раїсі Руденкам, Данилові Шумукові, Петрові Рубанові й іншим.

Величезна заслуга і цінність КОПУ та ще кількох гуртів наших молодих активісток й активістів (зокрема слід згадати тут організацію „Американці в Обороні Людських Прав України", що її очолює Божена Ольшанівська) у тому, що ці гурти наших молодих, інтелігентних, ідейних громадян, вийшли поза межі нашого ґетто і спрямували свої розумні зусилля на такі важливі для нас, а донедавна майже зовсім неприступні „терени" як Конгрес і Сенат ЗСА.

Теперішній склад КОПУ: Уляна Мазуркевич, Христя Сеник, Віра Андрейчук, Богданна Кульба, Ірена Юрчак, Ірена Скульська, Олена Стерчо-Гендлер, Тамара Стадниченко-Корнілінзон, Орися Гевка, Христина Филипович, Христина Перфецька, Одарка Турченюк, Віра Чайківська-Датор.

Слід згадати про ще одну незвичайну прикмету КОПУ: Комітет майже ніколи не звертається до української громади за фінансовою допомогою, хоч видатки КОПУ великі, деколи дуже великі (наприклад, високі кошти цілосторінкового звернення у справі наших політв'язнів і дисидентів у „Вашінгтон Таймсі", кошти прийняття у Вашінгтоні для конгресменів і їх асистентів, кошти частих поїздок до Вашінгтону і Ню Йорку і т. д.). При більших фондах КОПУ міг би працювати ще більше ефективно, як він це робить сьогодні, наприклад, міг би частійше поміщувати у великих американських часописах, журналах цілосторінкові звернення чи інформації про нашу Батьківщину.

Коли я запитав як Комітет дає собі раду фінансово, то почув: „Дехто з наших свідомих людей помагає нам, а решту... платимо з власних кишень...".

Було б дуже побажаним, щоб наші свідомі громадяни, які розуміють і доцінюють велику і дуже цінну роботу, яку КОПУ робить для нашого народу в американському політичному світі, помогли цій організації фінансово.

Адреса Комітету Оборони Національних і Людських Прав України: Ukrainian Human Rights Committee, P.O. Box 7101, Philadelphia, Pa. 19117.

Я. Татомир

Голова представництва на Бразилію ДЦ УНР в Аргентині

Прибувши до Аргентини, щоб полагодити деякі приватні справи в Буенос Айресі і околицях, д-р Михайло Рубінець постановив і цей раз, користаючи з нагоди, популяризувати ДЦ УНР. 6 листопада минулого року відбулося відкриття площі Україна в місті Авелляneда, яке нараховує 400 тисяч мешканців. Д-р М. Рубінець, що є автором цієї ініціятиви, на жаль, не міг прибути на відкриття, бо якраз день перед тим мав виступ на бразилійській телевізії.

Отже будучи в Арґентині, д-р М. Рубінець постановив зложити візиту посадникові міста Авелляneда, для чого одержав назначену дату на 3-го квітня, на яку прибув в супроводі голови міжорганізаційного комітету за площу Україна Петра Маслюка.

Посадник Люїз Рауль Саголь прийняв гостей дуже ввічливо, з якими провів майже двогодинну розмову, виявивши велике зацікавлення ДЦ УНР і боротьбою українського народу за своє визволення з під окупації червоної імперіялістичної Москви. Д-р М. Рубінець зложив письмову подяку посадникові за завершення такого великого діла і пошани для України і її народу як відкриття площі Україна.

6 квітня відбулося засідання міжорганізаційного комітету за площу Україна, на яке був запрошений голова представництва на Бразилію ДЦ УНР. Д-р М. Рубінець подякував всім членам комітету, що продовжили започатковану ним працю, яка завершилася успішно відкриттям площі. Проводив засідання почесний голова комітету Микола Дячун.

11 квітня Голова Представництва на Бразилію ДЦ УНР був прийнятий на спеціяльній авдієнції Епархом українців католиків в Арґентині Андрієм Сапеляком. Д-р М. Рубінець інформував Владику Андрія про працю представництва ДЦ УНР в Бразилії, Владика розповів про працю української громади в Арґентині. Д-р М. Рубінець зложив письмову подяку Владиці в імени представництва за його заходи перед арґентинським урядом, що увінчалися успіхом — підписанням президентом Арґентини д-ром Раулем Альфонсіном 2 квітня 1988 року закону, на підставі якого Республіка Аргентина і арґентинський народ долучуються до святкувань Тисячоліття Християнства в Україні.

Владика Андрій подарував д-рові М. Рубінцеві дві поштові марки з українськими іконами і католог, які видала арґентинська пошта, з поясненням еспанською мовою про українське Різдво і про значення кожної ікони.

Авдієнція у посадника міста Авелляneди (зліва): голова міжорганізаційного комітету за площу Україна П. Маслюк, посадник Люїз Саголь та д-р М. Рубінець.

Площа Україна в місті Авелляneда в Арґентині.

Д-р Михайло Рубінець